

Aniela Piorunowa

"Kultura walcząca 1939-1945. Z dziejów kultury polskiej w okresie wojny i okupacji", Wiesław Głębocki, Karol Móravski, Warszawa 1979 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 23/4 (78), 235

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ GIERULSKA Stanisława: Hrabia August, poprzednik Płoszowskiego - o zapomnianej powieści Aleksandra Mańkowskiego. "Zeszyty Naukowe WSP Bydgoszcz", Studia Filologiczne, z. 5, Bydgoszcz 1979, s. 40-53.

Autorka analizuje powieść Mańkowskiego z punktu widzenia realizacji nowatorskich technik artystycznych. Przedmiotem zainteresowania jest konstrukcja bohatera. Wybór sposobu wypowiedzi (dziennika intymnego) umożliwia dwupłaszczyznowość narracji: płaszczyzna zdarzeń opisywanych przez narratora i komentarz psychologiczny, widoczny w sposobie zapisu. Nowatorstwo pisarza tkwi, zdaniem autorki, w sposobie prezentacji problematyki moralnej (wyłącznie w kategoriach psychologicznych) i specyficznej kompozycji powieści. Mimo to jednak określenie utworu Mańkowskiego jako pierwszej polskiej powieści modernistycznej (M. Głowiński) budzi zastrzeżenia.

BP/78/45

J.Zaw.

/II/ GŁĘBOCKI Wiesław, MÓRAWSKI Karol: Kultura walcząca 1939-1945. Z dziejów kultury polskiej w okresie wojny i okupacji. Warszawa 1979. WSiP, ss. 285, zł 45,-

Autorzy podejmują próbę ukazania dziejów kultury polskiej pod okupacją hitlerowską, przedstawiając je w dwóch, przeciwstawnych nurtach: niszczącej, rabunkowej hitlerowskiej polityki eksterminacyjnej wobec szeroko pojętej kultury polskiej - oświaty, literatury, teatru, muzyki, sztuk plastycznych, księgarstwa, bibliotekarstwa itd., a z drugiej strony - konspiracyjnej kontrakcji społeczeństwa polskiego, stanowiącej przez cały okres trwania okupacji "drugi front". Wydawnictwo powstało częściowo w oparciu o materiały zbierane przez autorów przed kilku laty do projektowanej wystawy muzealnej poświęconej zagadnieniu tytułowemu.

BP/78/46

A.P.